

Pirmsskolas izglītība

Publicēts: 04.09.2020.

Pirmsskolas izglītība ir izglītības, vispārējās izglītības pirmā pakāpe.

Latvijā bērni skolai tiek sagatavoti pirmsskolas izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības grupās pie izglītības iestādēm (skolās, interešu izglītības iestādēs, u.c.), kas ir reģistrētas Izglītības iestāžu reģistrā un licencējušas pirmsskolas izglītības programmas. Pirmsskolas izglītības programmas īstenošanai izglītības iestādēs, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas, ir radīta attīstību veicinoša rotaļu materiāltehniskā bāze.

Pirmsskolas izglītības programmu saskaņā ar [Vispārējās izglītības likumu \(20.pants\)](#) apgūst bērni vecumā līdz septiņiem gadiem. Atkarībā no bērna veselības stāvokļa un psiholoģiskās sagatavotības pirmsskolas izglītības programmas apguvi, ja nepieciešams, var pagarināt par vienu gadu, ņemot vērā vecāku vēlmi un ģimenes ārsta vai psihologa atzinumu.

Pirmsskolas vecuma bērnu skolai sagatavo kopš brīža, kad bērns sāk apmeklēt izglītības iestādi, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu: no pusotra, divu, trīs, četrus vai piecu, sešu (7) gadu vecuma.

Pirmsskolas izglītības programmu īsteno pirmsskolas izglītības iestādē vai citā izglītības iestādē, kā arī ģimenē, saņemot metodisku palīdzību izglītības iestādē, kura īsteno licencētu pirmsskolas izglītības programmu, vai pirmsskolas izglītības konsultatīvajā centrā. ([Vispārējās izglītības likuma](#) 22. pants)

Izglītojamo uzņemšana pirmsskolas izglītības iestādēs:

- (1) Pašvaldību vispārējās pirmsskolas izglītības iestādēs izglītojamais uzņem izglītības iestādes dibinātāja noteiktajā kārtībā, ievērojot Izglītības likuma un citu likumu noteikumus.
- (2) Speciālajās pirmsskolas izglītības iestādēs un grupās izglītojamais uzņem un no tām atskaita Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. ([2015.gada 13.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr. 591](#))
- (3) Privātajās pirmsskolas izglītības iestādēs izglītojamo uzņemšanas kārtību nosaka dibinātājs.
- (4) Pirmsskolas izglītības iestādes nedrīkst rīkot iestājpārbaudījumus.

Pirmsskolas izglītības programma nodrošina bērnu sagatavošanu skolai, aptverot individualitātes veidošanos, garīgo, fizisko un sociālo attīstību, iniciatīvas, zinātkāres, patstāvības un radošās darbības attīstību, veselības nostiprināšanu, psiholoģisko sagatavošanu skolai, kā arī valsts valodas lietošanas pamatiemaņu apguvi. Pirmsskolas vecuma bērnam galvenais darbības veids ir rotaļa, tādēļ pedagoģiskais process ir organizēts tā, ka bērni mācās rotaļājoties.

Valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijās ir noteikts pirmsskolas izglītības satura mērķi un uzdevumi, pedagoģiskā procesa organizācijas principi, pirmsskolas izglītības apguves plānotie rezultāti un vērtēšanas pamatprincipi, kā arī valsts pirmsskolas [izglītības vadlīniju prasībām atbilstoši izglītības programmu paraugi](#).

Saskaņā ar [Izglītības likumu \(4.pants\)](#) [ārēja saite] un [Vispārējās izglītības likumu \(20¹.pants\)](#) bērnu no piecu gadu vecuma izglītošana Latvijā ir obligāta.

2016. gada 31. maijā noslēdzās valsts atbalsta programma privāto pirmsskolas izglītības iestāžu un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju līdzfinansēšanai, un līdzekļi privāto bērnudārzu un auklīšu līdzfinansēšanai valsts budžetā vairs netiek paredzēti.

[Izglītības likuma](#) 17. panta 2.1 daļa paredz pašvaldības pienākumu segt privātas pirmsskolas izglītības iestādes izmaksas gadījumā,

ja bērnam, kurš sasniedzis pusotra gada vecumu un kura dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, netiek nodrošināta vieta pašvaldības bērnudārzā. Izmaksas jākompensē tādā apmērā, kas atbilst vienam audzēknim nepieciešamajām izmaksām attiecīgās pašvaldības uzturētā bērnudārzā.

Izmaksas sedz apmērā, kas atbilst vienam izglītojamajam pirmsskolas izglītības programmā nepieciešamajām vidējām izmaksām attiecīgās pašvaldības izglītības iestādēs.

2016.gada 1.janvārī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 709 "[Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei](#)"

Jautājumu un neskaidrību gadījumā par bērnu nodrošināšanu ar vietām pašvaldību pirmsskolas izglītības iestādēs un pašvaldības līdzfinansējumu, vecāki aicināti vērsties pašvaldības izglītības pārvaldēs. Republikas pilsētu un novadu izglītības pārvalžu vadītāju un izglītības speciālistu kontaktinformācija pieejama [IZM mājaslapā](#).

Ir pieejams e-pakalpojums, kas nodrošina lietotājam iespēju sinhroni saņemt aktuālu informāciju par datiem Aukļu reģistrā. Informācija sniegs iespēju pārliicināties par personas tiesību statusu sniegt bērnu uzraudzības pakalpojumus. Aukļu reģistrs turpmāk tiks publicēts [Latvija.lv](#).

<https://www.izm.gov.lv/lv/pirmsskolas-izglitiba>